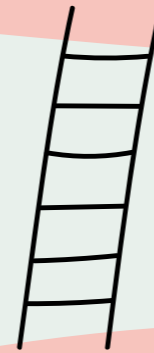
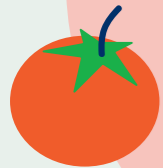
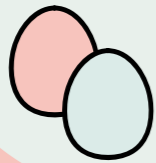
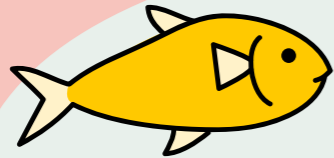
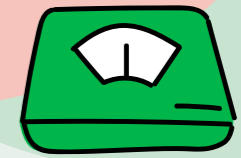
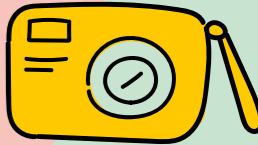

เงื่อนไขสำคัญ

ของนักเรียน

ทุนเสมอภาค

คำนำ

สารบัญ

สวัสดีครับ คุณครู!

วารสารแบ่งปัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไข: CCT เล่มนี้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียนทุนเสมอภาคและการบันทึกข้อมูลการมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงวิธีการดี ๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษาเราขอแนะนำอย่างยิ่งว่าโปรดอ่านบทสัมภาษณ์ของคุณครูผู้ทุ่มเทร่างกายแรงใจเพื่อนักเรียนที่ต้องการโอกาสในพื้นที่ห่างไกลที่รับรองว่าจะเป็นอย่างอื่นหนึ่งแรงบันดาลใจที่จะทำให้หลายคนอยากลุกขึ้นมาทำอะไรเพื่อผู้อื่นอย่างแน่นอน นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวดี ๆ อัดแน่นให้คุณครูได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ไปพร้อมกันตลอดทั้งเล่ม

ขอบคุณครับ คุณครู!

ที่ช่วยกันส่งต่อโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนทุนเสมอภาค

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

ถอดบทเรียน จากกิจกรรมของ กสศ.

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้เป็นตัวแทนประเทศไทย มีส่วนร่วมในการประชุมประจำปีของมูลนิธิเลโก้ พุดคุยและสัมภาษณ์กับนักกำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่อุทิศตัวทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่างๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สกอตแลนด์ และเวลส์ โดยทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็น 1 ใน 3 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นที่ต้องการสูงสุดในตลาดแรงงานทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย หากเด็กเยาวชนได้รับการส่งเสริมพัฒนาวิธีการคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่ในวัยเรียน ย่อมจะเป็นประโยชน์ทั้งในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพที่ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

1 การเรียนรู้ผ่านการเล่น

เพราะการเล่นคืองานของเด็กทุกคน

2 การสนับสนุน อย่างมีประสิทธิภาพ

ความร่วมมือที่ตรงจุดนั้นสำคัญ การประสานงานระหว่างกันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องชัดเจน ตรงประเด็น

3 การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ไม่ใช่เพียงหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง แต่ชุมชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ก็มีส่วนในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้

4 การทำความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์

การทำความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เกิดการนำมาประยุกต์ใช้ในวงกว้างยิ่งขึ้น

5 องค์กรระหว่างประเทศ เข้ามาสนับสนุน

องค์กรระหว่างประเทศ เข้ามาสนับสนุน การปฏิรูปได้ ในเมื่อทุกวันนี้โลกเราเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียว เราสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้เสมอ

6 คุณครูและผู้นำท้องถิ่น

คุณครูและผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูป ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ถ้าก้าวออกจากกรอบของคุณครูจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ยิ่งใหญ่เสมอ

7 การประเมินวัดผล

คุณเป็นเรื่องยุ่งยาก แต่มีส่วนสำคัญมากต่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้จริง

8 ภาครัฐให้ความสำคัญกับ ความคิดสร้างสรรค์

การที่ภาครัฐให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์ ยังคงเป็นส่วนสำคัญในแง่การกำหนดนโยบายภาพใหญ่ และการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง

9 การพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบ

เป็นหลักการสำคัญเพื่อความเท่าเทียมทางการศึกษาและความร่วมมือที่เต็มไปด้วยประสิทธิภาพจากหลากหลาย

10 หลักสูตรที่ชัดเจน

เป็นแนวทางให้กับนักเรียนและคุณครู สำหรับพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

ประโยคคำถาม?

คุณครูบันทึกข้อมูลการมาเรียน และ
นำนักส่วสูงของนักเรียนทุนเสมอภาค
ผ่านช่องทางใดเป็นหลัก (เว็บไซต์/แอปพลิเคชัน)
เพราะเหตุใดจึงเลือกช่องทางดังกล่าว

กสศ. จะคัดเลือกความคิดเห็นที่น่าสนใจไปเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ของ กสศ. ต่อไป

เงื่อนไขสำคัญ ของทุนเสมอภาค

โครงการให้เงินช่วยเหลือแบบมีเงื่อนไข (Conditional Cash Transfer: CCT) เป็นโครงการที่ได้รับความนิยมจากหลายประเทศทั่วโลก เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ขาดโอกาสต่างๆ ได้รับสิ่งที่พวกเขาควรจะได้รับจากการยอมทำตามเงื่อนไข บางอย่างเป็นการตอบแทนเพื่อลดภาระที่เกิดจากความยากจนในระยะสั้น และต่อเติมต้นทุนให้แก่ชีวิตในระยะยาว นั่นจึงเป็นสาเหตุที่โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนทุนเสมอภาคแบบมีเงื่อนไข โดย กสศ. จำเป็นต้องมีการบันทึกน้ำหนัก-ส่วนสูง เพื่อติดตามพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียนทุนเสมอภาค 2 ครั้งต่อ 1 ภาคการศึกษา (1 ครั้ง หลังเปิดเทอมและ 1 ครั้งก่อนปิดเทอม) รวมถึงบันทึกการมาเรียนของนักเรียนทุนเสมอภาคทุกวัน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาติดตามนักเรียนได้เป็นรายบุคคล สามารถยื่นมือเข้าให้ความช่วยเหลือได้ทันทีหากพบเห็นความผิดปกติที่สังเกตได้จากแนวโน้มของข้อมูลในระบบสารสนเทศของโครงการ

แนวทางตัวอย่างเพื่อสร้าง เงื่อนไขสำคัญให้เกิดขึ้นจริง

เข้าใจพัฒนาการของเด็ก

ช่วงวัย 6-12 ปี เป็นช่วงเวลาสำคัญของชีวิต ที่เด็กทุกคนจะเติบโตอย่างรวดเร็วในทุกด้าน หากไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องอาจส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นได้ เชื่อว่าคุณครูทุกท่านมีความรู้ความเข้าใจดีเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยอยู่แล้วเป็นอย่างดี เราจึงอยากทบทวนสั้นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุนเสมอภาคในวัยที่สำคัญต่อชีวิตของพวกเขา

1

พัฒนาการ ด้านร่างกาย

เด็กในวัยนี้ร่างกายเปลี่ยนแปลงและเติบโตอย่างรวดเร็ว เริ่มใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ได้ดี ใช้มือและนิ้วเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วมากขึ้น มือ และ ตา ประสานสัมพันธ์กันได้ดีขึ้น โดยเรียนรู้ผ่านการเล่นเป็นสำคัญ

2

พัฒนาการ ด้านสังคม

เด็กในวัยนี้ต้องการความสัมพันธ์ที่อบอุ่น ต้องการรับรู้ว่ามีคนห่วงใยและมีผู้ที่จะอยู่เคียงข้างเสมอ เหมาะอย่างยิ่งที่จะฝึกฝนเกี่ยวกับความรับผิดชอบอย่างง่าย เช่น การดูแลร่างกายตัวเอง หรือช่วยเหลืองานบ้าน

3

พัฒนาการด้าน อารมณ์

เด็กในวัยนี้ เริ่มเข้าใจเหตุและผล จึงสามารถฝึกให้รู้จักและเข้าใจอารมณ์ของตนเองฝึกควบคุมอารมณ์เมื่อโกรธ ผิดหวัง น้อยใจ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานความฉลาดทางอารมณ์

4

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

เด็กในวัยนี้แยกแยะข้อมูลรูปแบบต่างๆ เข้าใจวิเคราะห์ด้วยเหตุผลมากขึ้น เริ่มให้ความสนใจกับบางเรื่องเป็นพิเศษ เรียนรู้ที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

กินดีมีชัยไปกว่าครึ่ง

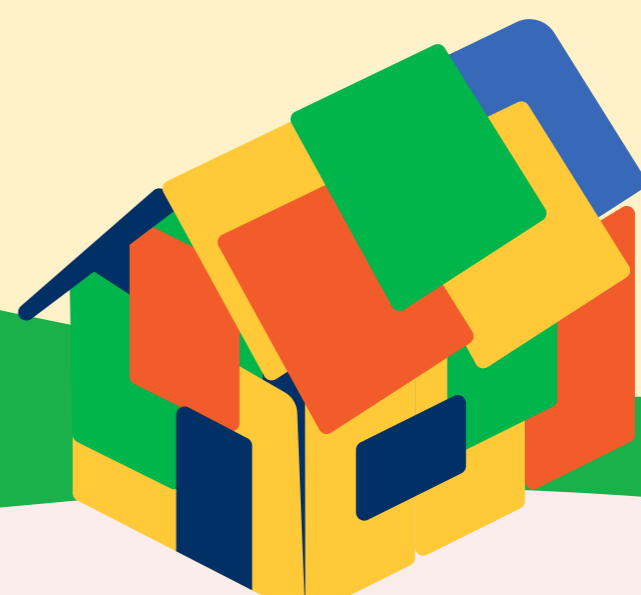
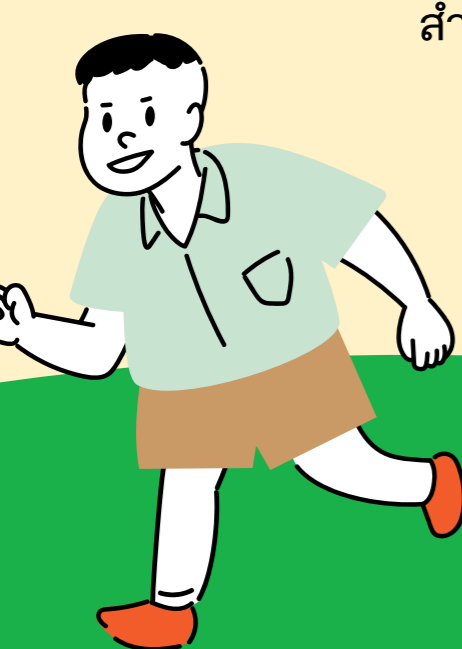
เด็กที่มีภาวะโภชนาการที่ดีคือมีน้ำหนักและส่วนสูงปกติตามเพศและเกณฑ์อายุ เด็กในวัยประถมศึกษายู่ในช่วงที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตทั้งขนาดและโครงสร้างการได้กินอาหารที่มีโภชนาการเหมาะสมจึงสำคัญอย่างยิ่งเพราะภาวะขาดสารอาหารจะส่งผลให้เห็นได้ชัดเจนว่า ร่างกายอ่อนแอลง ภูมิคุ้มกันโรคต่ำ เจ็บป่วย ล้าหยุดบ่อย เรียนรู้ช้ากว่าปกติ ความจำไม่ดี และในขณะเดียวกันโรคอ้วนก็ส่งผลกระทบต่อร่างกายของเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาวรวมถึงสุขภาพจิตใจด้วยเช่นเดียวกัน

อาหารของเด็กวัยนี้ควรได้ครบทั้ง 5 หมู่ ครบ 3 มื้อ ด้วยเมนูที่หลากหลาย จากวัตถุดิบในท้องถิ่น ผักใบเขียวและผลไม้อันเป็นแหล่งของวิตามินและเกลือแร่ นั้นขาดไม่ได้ ช่วยในการขับถ่าย ความต้องการโปรตีนของเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ 1 เท่าตัว รวมถึงจำเป็นต้องได้รับแคลเซียมที่เพียงพอต่อการสร้างกระดูกและฟัน หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มรสหวาน ชาหรือกาแฟ หรืออาหารประเภททอดที่มีไขมันมากจนเกินไป

เข้าใจจิตวิทยาเด็ก

นักเรียนทุนเสมอภาคส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการใช้ชีวิตอันเนื่องมาจากความยากจน บางส่วนต้องตื่นแต่เช้า หรือนอนดึกเพื่อช่วยเหลือครอบครัวหารายได้เพิ่มเติม ทำให้ต้องขาดเรียนบ่อย มาเรียนสาย รวมถึงไม่มีสมาธิในห้องเรียน เป็นเหตุให้ผลการเรียนตกต่ำ จนทำให้นักเรียนขาดกำลังใจที่จะเรียนรู้ต่อไปในระบบ และตัดสินใจออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ

สิ่งที่ครูช่วยเหลือได้ คือการติดต่อไปยังนักเรียนหรือผู้ปกครองโดยตรง การไปถึงที่บ้านจะช่วยทำให้เห็นถึงความตั้งใจของครูที่ต้องการมารับฟังเหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจอย่างเปิดเผยไม่ตัดสินใจว่าจะไม่เห็นด้วยเสนอทางออกใหม่ๆ ที่โรงเรียนสามารถช่วยเหลือได้ หรือดำเนินการช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือจริงๆ

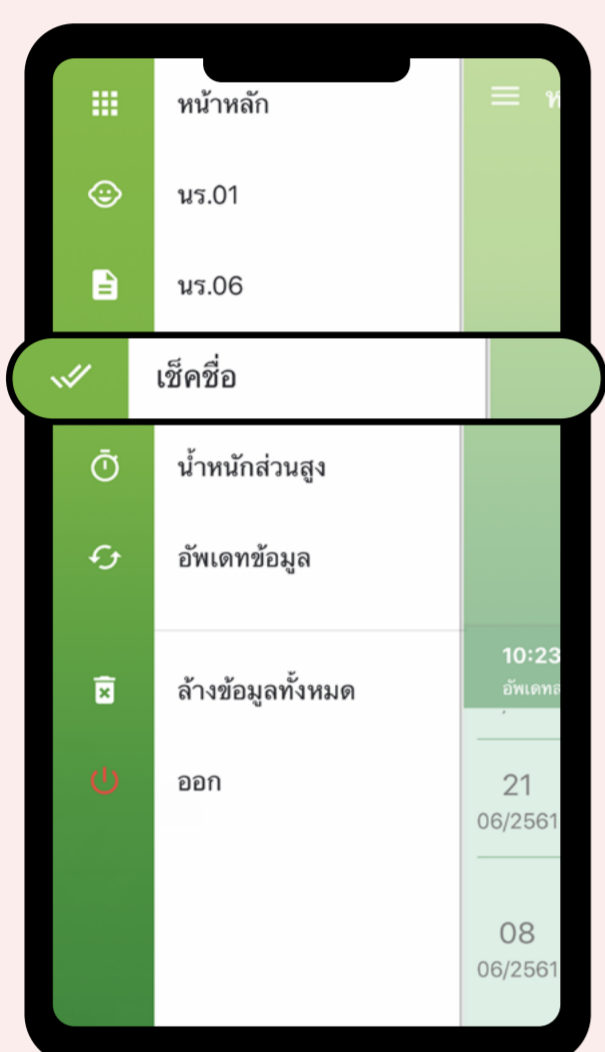

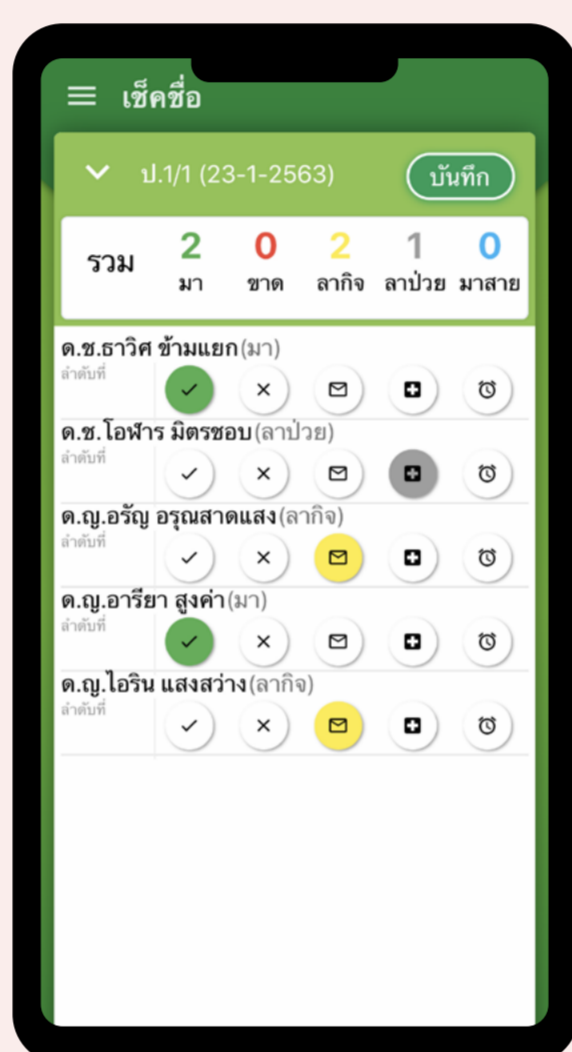
บันทึกการมาเรียน และน้ำหนัก ส่วนสูง บนแอปพลิเคชัน

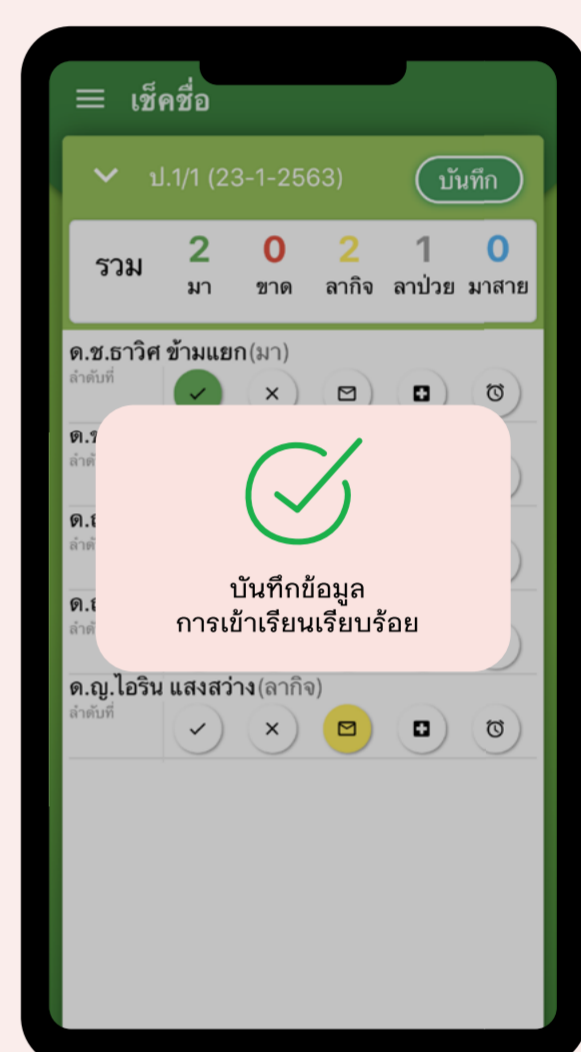
1 เช็กชื่อ

กดเลือกเมนู 'เช็กชื่อ'

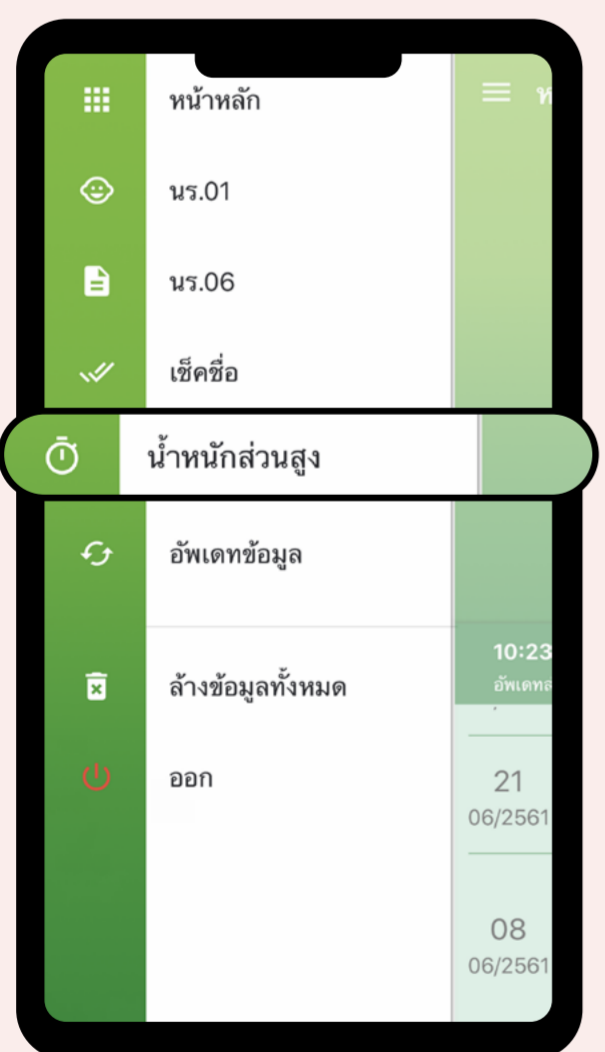
หากมาเรียนตามปกติให้กดปุ่ม 'มา'
หากขาดเรียน ให้เลือกเหตุผลอื่นๆ
ที่ตรงกับความเป็นจริง

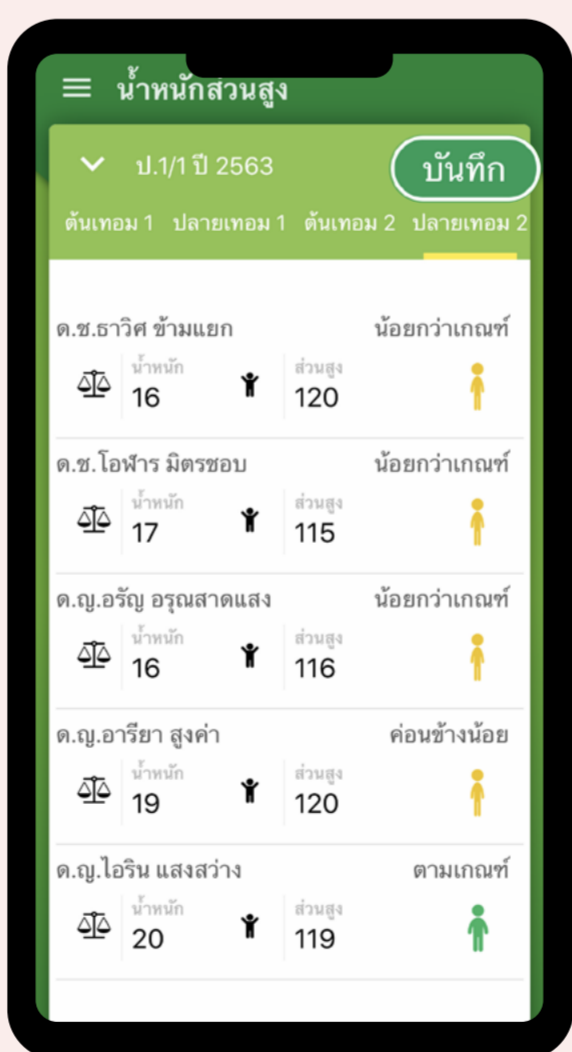
กดปุ่ม 'บันทึก' ทุกครั้งที่
ใส่ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

2 บันทึกน้ำหนักส่วนสูง

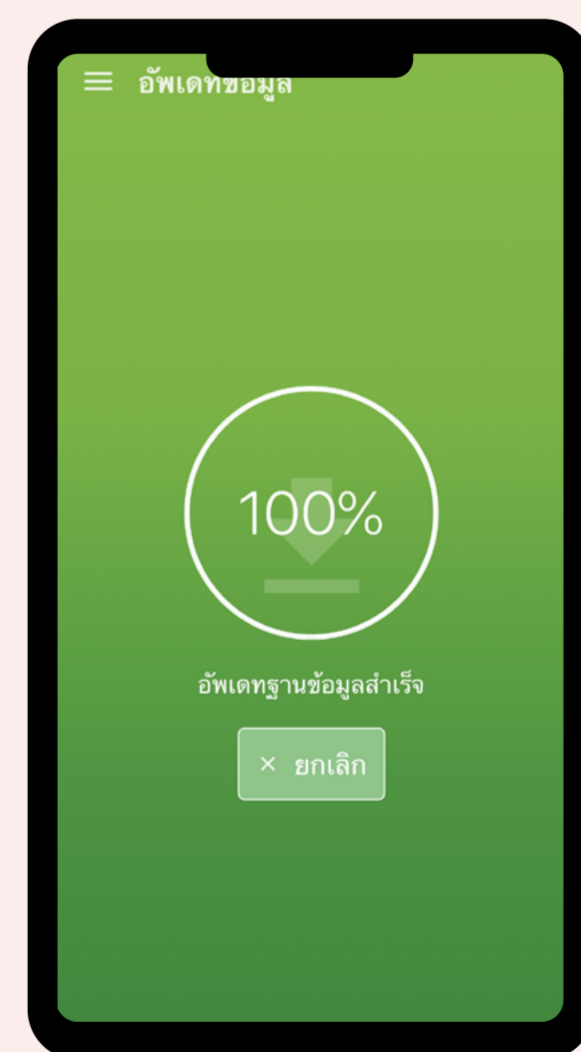
บันทึกน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียนทุนเสมอภาค
ภาคเรียนละ 2 ครั้งเท่านั้น

กดเลือกแถบ
'น้ำหนักส่วนสูง'

ใส่ข้อมูลน้ำหนัก ส่วนสูง
ของนักเรียนทุนเสมอภาค
แล้ว กดปุ่ม 'บันทึก'

กดปุ่ม 'อัปเดตข้อมูล'
เพื่อส่งข้อมูลไปยังฐานข้อมูล
ระบบสารสนเทศของกสศ.

Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.

การศึกษาเป็นอาวุธอันทรงพลังที่สุดที่จะใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงโลก

- Nelson Mandela
ประธานาธิบดีคนแรกแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้

//

แบ่งปันหนังสือ ภาพยนตร์ พ็อดแคสต์ และเว็บไซต์ ที่จะเสริมความเข้าใจและเติมไฟกระตุ้นแรงบันดาลใจให้ครูไทยทุกคนที่เป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือเด็ก ๆ ให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค

//

Giving Kids a Fair Chance: ก้าวแรกที่เท่าเทียม

เขียน: James J. Heckman
แปล: สังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.)
สำนักพิมพ์: Openworlds

หนังสือเล่มบางว่าด้วยข้อเสนอและข้อวิพากษ์ที่เชื่อว่าการมีสังคมที่ทุกคนอยู่ดีมีสุขอย่างเสมอภาคจะต้องสร้างนโยบายทางการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นจุดสตาร์ทแรกของชีวิตที่ทำให้เด็กทุกคนได้เริ่มก้าวอย่างเท่าเทียมกัน ด้วยการส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาทักษะทางปัญญาเพียงอย่างเดียว

On the way to school (2015)

เรื่องราวของเด็กๆ ทั่วโลกที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ นานา เพื่อไปโรงเรียนในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กชายแจ็กสัน วัย 11 ปี ที่ต้องเดินเท้าไปกลับกว่า 10 ไมล์ ผ่านทุ่งหญ้าสะวันนาที่เต็มไปด้วยสัตว์ร้าย ซาฮิรา เด็กหญิงชาวโมร็อกโก วัย 12 ปี ที่ต้องข้ามเทือกเขาอันตรายไปโรงเรียนประจำ ซามูเอล เด็กชายชาวอินเดียอายุ 13 ปีที่ต้องนั่งรถเข็นทำมือโดยมีน้องชายทั้งลากทั้งเข็นเขาไปโรงเรียนพร้อมกัน เผยให้เห็นความบากบั่นของเด็กๆ ทั่วโลกที่ต้องการเข้าถึงการศึกษาอันเป็นความหวังเรื่องรองของชีวิต

Teacher Story

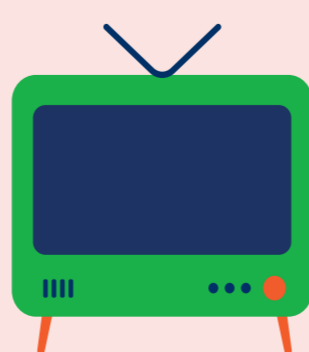

พ็อดแคสต์เล่าเรื่องครูตัวเล็กที่มีแรงบันดาลใจใหญ่ชวนให้คุณครูชาวไทยลุกขึ้นมาสร้างการเปลี่ยนแปลง ด้วยความเชื่อที่ว่าแสงสว่างในตัวครูจะส่องประกายนำทางวงการการศึกษา ส่องต่อกำลังใจให้กันทุกวันอาทิตย์เป็นการชาร์จพลังก่อนไปโรงเรียนอีกครั้งในวันจันทร์

The101.World

เว็บไซต์ที่ร่วมกับกสศ. เก็บประเด็นจากงานสัมมนาทางการศึกษาที่นักวิชาการแขนงต่างๆ ร่วมกันถอดบทเรียน สืบค้นและวิเคราะห์ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาไทยที่เกิดขึ้นจริงเพื่อตอบคำถามและหาทางออก รวมทั้งพูดคุยกับบุคลากรของกสศ. เพื่อช่วยทำความเข้าใจปัญหาและเป้าหมายที่แท้จริงของกสศ.

แหล่งข้อมูล เพื่อใช้งานระบบคัดกรอง

โรงเรียนสังกัด สพฐ.

โรงเรียนสังกัด อปท.

โรงเรียนสังกัด ตชด.

แอปพลิเคชัน

สังกัด สพฐ.

🔍 ปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน

สังกัด อปท. และ ตชด.

🔍 คัดกรองทุนเสมอภาค